

روحانی:

مبنای ما از ابتدای شیوع کرونا علم‌گرایی بود نه پندارگرایی

گروه سیاست: رئیس‌جمهور در جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا با بیان اینکه حدود ۱۰ ماه است که مردم عزیز ما با ویروس خطرناکی مواجه شده‌اند، گفت: «اعتماد مردم باعث شد که ما موفق شویم؛ خیلی‌ها خواستند اخلاص...»

صفحه ۲

یکشنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۹ - ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ - ۱۳ دسامبر ۲۰۲۰

روایت حناچی از هزینه‌های ساخت اتوبان دوطبقه صدر

پروژه‌ای که هزینه‌اش ۹ برابر شد

سیدمحمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام:

مشارکت پایین در انتخابات خطر امنیتی برای ایران دارد

صفحه ۴

گفت‌وگو با جواد امام درباره آخرین وضعیت اصلاح‌طلبان

ما نمی‌توانیم صرفاً تنور انتخابات را داغ کنیم

گروه سیاست: انتخابات همواره در ایران موضوعی محوری برای جریان‌های سیاسی بوده است که از آن به‌عنوان یک موقعیت اساسی برای طرح برنامه‌ها و اعلام نفرات خود به‌عنوان کاندیدا استفاده می‌کنند؛ اما تجربه انتخابات مجلس...

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۸۸۸ • ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

کیمیای خردورزی

حجت‌اله میدی

ششصد سال پس از آنکه حقیقت توانا بود هر که دانا بود را فردوسی حکیم در سرآغاز شاهنامه نشانند در ستایش خُرد، فرانسیس بیکن فیلسوف، بیابنه ابزار نونیش را که بسیاری، از آن به‌عنوان یکی از گام‌های نخست و مهم انقلاب علمی یاد می‌کنند، با جمله مشهور دانایی توانایی است برجسته‌تر کرد و امروز نیز بیش از هر زمان دیگری می‌توان به اهمیت و ارزش این باور پی برد که مهم‌ترین پیش‌نیاز توانمندی، دانایی است و کیست که نداند بشر جست‌وجوگر و پاسخ‌خواه، تا چه میزان تلاش برای افزایش دانایی یا دانش به کار بسته و هنوز از پای ننشسته، از آن روی که به تعبیر بوعلی، هنوز نادان است بر بسیاری از پدیده‌ها. آدمی پس از قرن‌ها کوشش فاتحانه و گاه مغلوبانه، در فراز و نشیب تلاش برای کسب بیشتر دانش، به این حقیقت مهم پی برده است که هموارترین مسیر برای دستیابی به حقیقت پدیده‌ها و پاسخ پرسش‌های بنیادی، روش علمی است. اگرچه درپیش‌گرفتن روشی نظام‌مند برای دستیابی به واقعیت‌های ریز و درشت نظام هستی، سرگذشتی به درازی تاریخ دارد که از پیشاسفراطیان تا دانشمندان معاصر را در شرق و غرب عالم دربر می‌گیرد، چپستی علم جدید، اما دیگر است و مهم‌ترین امتیاز آن، قوت روش‌های پژوهش، نظریه‌پردازی و استدلال و در نهایت استنتاج است. ازاین‌روی است که بسیاری از نظریه‌پردازان معاصر، مهم‌ترین دلیل شتاب‌گرفتن اختراع و نوآوری‌ها را در سده‌های اخیر، ارتقای کیفیت پژوهش علمی می‌دانند. در سایه پژوهش علمی است که احتمال دستیابی به پاسخ درست و قابل اتکا به پرسش‌های اساسی و اثرگذار بر زندگی آدمی، بالاتر می‌رود و در پی آن، رفاه اجتماعی و احساس رضایت و خوش‌وقتی و خوش‌بختی، افزایش می‌یابد، زیرا دستیابی به پاسخ، انسان عمل‌گرا را به اقدام وامی‌دارد و نتیجه این کنش‌ها و واکنش‌ها، بی‌تردید، افزایش توان‌مندی و در نتیجه، بهبود کیفیت زندگی است. امروزه انسان درگیر در روزمرگی و شتاب‌زدگی، گاهی به خطا، روش علمی را تنها درخور دانشگاه می‌داند و خود دانشگاه را نیز باز به خطا، درخور دستیابی به مدرکی برای افزایش رقم درآمد و فزونی دخل، بر خرچگی که آهستگی ندارد. ازاین‌رو است که سیاست‌گذاران، مدیران و تصمیم‌گیران بزرگ و کوچک، در هر دو سطح خُرد و کلان، گاهی خود را بی‌نیاز از روش علمی قلمداد می‌کنند و پندارهای جزمی ذهن خود را عین حقیقت می‌انگارند. غافل از آنکه روش جزمی، در بیشتر موارد، کم‌توفیق‌ترین روش دستیابی به حقیقت بوده است. شاید بتوان مهم‌ترین نقطه قوت روش علمی را وجود نقاط تردید فراوان در فرایند رسیدن به انکاره دانست، تردید، به این معنی که وقتی انسان اندیشمند با پرسش مهمی در حوزه تصمیم‌گیری و عمل خود روبه‌رو می‌شود، ابتدا بر چند پاسخ ممکن تمرکز می‌کند و سپس سعی دارد تا بدون سوگیری و با آزمون‌ی روش‌مند، درست‌ترین پاسخ را از آن میان برگزیند. در این راستاست که فیلسوفان علم، مرحله تردید را تقویت‌کننده استحکام پاسخ‌ها و یافته‌ها می‌دانند که در نهایت خود به نظریه تبدیل شده و غایت آن عمل خردورزانه است. عملی که درصدا احتمال خطا در آن به‌شدت کاهش یافته است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

ایران یکپارچه علیه اظهارات اردوغان

تورج فرهادی
شهردار منطقه ۶ تهران

اظهارات و شعرخوانی رئیس‌جمهور ترکیه علیه تمامیت ارضی کشور که به مناسبت حضور در رژه پیروزی ارتش جمهوری آذربایجان در رویارویی با ارمنستان به باکو سفر کرده بود، واکنش‌های متفاوتی به دنبال داشت. هرچند این نخستین‌بار نیست که اظهارات و مواضع مداخله‌جویانه و تحریک‌آمیز اردوغان بیان می‌شود و موارد مشابه و متعددی از این‌گونه سخنان بی‌منا و هیجانی او می‌توان سراغ گرفت، اما در واقع سخنان اخیر او را می‌توان ناشی از شکست‌های اخیر ترکیه مانند کاهش ارزش لیر و کاهش تولید سرانه ملی و البته مشکلات داخلی حزب عدالت و توسعه دانست. آنچه در این موضوع مهم است، لزوم جاکبی و سرعت عمل مسئولان در پاسخ به این‌گونه سخنان از طرف هر شخص و دولتی است که در ماجراجویی اردوغان با احضار سفیر ترکیه به وزارت امور خارجه، اقدامات قانونی

ادامه در صفحه ۴

حرف‌اول

املاک جنجالی شهرداری و فسادستیزی

ناصر ذاکری
کارشناس اقتصادی

دریافت‌کنندگان املاک» و «دلخورشدن برخی از دریافت‌کنندگان املاک». در زیر به رمزگشایی از این چهار عبارت می‌پردازیم: ۱ - شهردار اعلام می‌کند آگاهانه راهبرد چراغ خاموش را برای پیکیری این پرونده و احقاق حق شهروندان تهرانی انتخاب کرده است. شاید انتخاب این راهبرد با این پیش‌فرض صورت گرفته باشد که با ایجاد هیاهو بخشی از حقی که بی‌سروصدا امکان بازپس‌گیری داشت، از بین خواهد رفت، زیرا طرف مقابل ناگزیر از مقاومت بیشتر و استفاده از لابی قدرتمند خود خواهد شد. البته این گزاره درست است، اما با این فرض تنظیم شده که تنها دستوراد این پیکیری بازگرداندن اموال است. درحالی‌که افزایش درجه آگاهی شهروندان و رشد روحیه مطالبه‌گری آنان یک سرمایه ارزشمند اجتماعی در فرایند فسادستیزی است. ازاین‌رو انتخاب رویکردی که منتهی به «سوخت»شدن بخشی از ادعا ولی درعین‌حال رشد آگاهی مردم شود، انتخاب بهتری است، حداقل به این دلیل شفاف که شهروندان نتیجه رفتار انتخاباتی خود را ببینند و در ادوار آینده با درکی بهتر تصمیم بگیرند. به بیان دیگر انتخاب شیوه چراغ خاموش هرچند درصد بازگرداندن اموال را افزایش می‌دهد، اما جامعه را از حقی بزرگ‌تر محروم می‌کند: حق تجربه‌کردن و از گذشته آموختن.

۲ - شهردار می‌گوید املاکی که سندشان به نام فرد موردنظر صادر شده است، قابلیت بازگرداندن ندارد، زیرا معامله تمام شده است. این

شهردار تهران هفته گذشته در مصاحبه‌ای به پرونده واگذاری املاک شهرداری تهران به افراد خاص که به املاک نجومی شهرت یافته است، پرداخت و همین کافی بود تا بار دیگر این پرونده و اخبار مرتبط با آن موردتوجه رسانه‌ها و افکار عمومی قرار گیرد. در این پرونده معروف گفته شد که برخی املاک مرغوب متعلق به شهرداری تهران با قیمت‌های نازل و با اعمال تخفیفات چشمگیر و اقساط ناچیز به افراد «خاص» واگذار شده است. بررسی نهادهای ذی‌ربط ثابت کرده این ادعا درست بوده و در جریان واگذاری‌ها تخفیفات ویژه به برخی افراد تعلق گرفته است. شهرداری تهران از همان ابتدا کار پیکیری برای بازگرداندن حق شهرداری و در اصل حق شهروندان تهرانی را آغاز کرد و با وجود کنش‌وقوس‌های فراوان این پیکیری ادامه یافت. همانند هر پرونده حقوقی دیگری، طبعاً دور از انتظار نیست که بخشی از این پرونده‌ها در طول زمان و به‌صورت تدریجی به نتیجه برسد و درنهایت شاید در بخشی دیگر نیز قابلیت پیکیری و احقاق حق از کف برود. بااین‌حال در سخنان شهردار چند عبارت خاص خودنمایی می‌کنند: «پیکیری بی‌سروصدا پرونده و رسانه‌ای‌نگردن موضوع»، «دشواری بازپس‌گرفتن املاک سندخورده»، «مستثان‌نگردن هیچ‌یک از

ادامه در صفحه ۹

عایق: محافظ ثروت ملی

شرکت پشیم سنگ ایران

جناب آقای فرهاد سپهرام

درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه غفران و برای جناب‌عالی صبر آرزو نمودیم.

علیرضا رحمانیان، سعید توتونچی و خلیل فرجی

برادر گرامی جناب آقای فرهاد سپهرام

مصیبت درگذشت مادر گرامیتان را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه رحمت واسعه و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو نمودم.

مهدی رحمانیان

روزنامه «شرق» در راستای تداوم زنجیره فعالیت‌های فرهنگی و انتشاراتی خود در نظر دارد در سال جاری سررسید جامع ۱۴۰۰ را با نام «سررسید قرن» منتشر کند. سررسید «قرن» مجموعه‌ای محتوامحور از تمامی رویدادهای مناسبتی فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، هنری و اجتماعی خواهد بود که مشابه آن در هیچ سررسیدی وجود نخواهد داشت. تیم تولید محتوای «شرق» با چند ماه کار پژوهشی، مجموعه‌ای از مناسبت‌های ملی - تاریخی - بین‌المللی را با تفکیک مناسبت‌های شمسی/میلادی/قمری تدارک دیده‌اند که مجموعه این کار پژوهشی در سررسید قرن به همراه تصاویر چهره‌ها منتشر خواهد شد. همچنین در سررسید ۱۴۰۰ به بهانه پایان قرن شمسی و ورود به قرن تازه، مجموعه‌ای از صد عکس-رویداد مهم قرن به همراه شرح آن منتشر خواهد شد که به نظر می‌رسد این مجموعه برای روزنامه‌نگاران، پژوهشگران و مدیران واجد ارزش کاربردی-آرشیوی باشد. اطلاعات مراکز فرهنگی شامل سینماها، تئاترها، گالری‌ها و... در تهران و شهرستان‌ها نیز در این سررسید در دسترس خواهد بود.

قابل توجه هنرمندان نویسندگان، روزنامه‌نگاران مدیران و مخاطبان فرهیخته روزنامه شرق

